

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. Y.**, zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Hybernská 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze, ze dne 8. 9. 2004, č. j. 48 Az 120/2004 – 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokátky, JUDr. Ireny Slavíkové, **se určuje** částkou 2558,50 Kč Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 9. 4. 2004, č. j. OAM-3931/VL-19-P08-2003. Tímto rozhodnutím bylo vysloveno, že stěžovateli se neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

V kasační stížnosti stěžovatel současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a o ustanovení právního zástupce.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí stěžovatel v obecné rovině brojil proti neudělení azylu a namítal porušení § 3 odst. 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), § 12, § 91 zákona o azylu. Požadoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl Krajský soud v Praze obdobně jako žalovaný správní orgán k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Krajský soud ke zjištění ze správního řízení, že stěžovatel měl problém se stoupenci vachabismu – muslimskými extrémisty, uvedl, že jednání těchto islamistů nemělo souvislost s příslušností žalobce k rase, náboženství, národnosti či určité sociální skupině, jak to předpokládá § 12 písm. b) zákona o azylu, nenaplněvalo ani znaky § 2 odst. 6 tohoto zákona, když žalovaný správní orgán ze všech informací o problematice vachabismu v Kyrgyzstánu a situaci o dodržování lidských práv zjistil, že vachabismus je ze strany státních orgánů chápán jako nežádoucí hrozba politického extremismu z řad islámských konzervativců, proti kterému je třeba zákonnými způsoby bojovat. Právní řád země původu poskytuje občanům právní prostředky k ochraně práv a svobod, je však zřejmé, že žalobce nepožádal o pomoc a ochranu a nelze tedy dospět k závěru, že mu byla odepřena ochrana země jeho příslušnosti, popř. že by byla neúčinná. Obtíže žalobce v zemi původu a snahu o legalizaci pobytu v České republice při správním vyhoštění krajský soud vyhodnotil tak, že u žalobce nejsou dány důvody pro udělení azylu, ani pro vyslovení překážek vycestování. Se závěry žalovaného správního orgánu se ztotožnil, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, a to z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Jejich naplnění přitom spatřuje v porušení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, a § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu, a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2004, č. j. 48 Az 120/2004 – 43 byla stěžovateli na jeho žádost ustanovena zástupkyně – JUDr. Irena Slavíková, advokátka, se sídlem Hybernská 9, Praha, která kasační stížnost dále doplnila.

Z doplnění kasační stížnosti vyplynulo, že důvodem jejího podání jsou zákonné důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. s tím, že „krajský soud posoudil uvedenou kauzu v rozporu s právním řádem“. Stejně tak stěžovatel namítá „závažná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu“. Stěžovatel jmenovitě uvádí, že správní a odvolací orgány se dostatečně nezabývaly důvody podání žádosti o azyl, obsahovou stránkou tvrzení žalobce a správní orgán porušil § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud v Praze se dopustil zejména porušení zásady objektivní pravdy, nebyl zjištěn přesně a úplně skutečný stav věci, nebyla provedena všechna šetření a opatřeny důkazy, které by objasnilly všechny okolnosti rozhodné pro náležité a řádné posouzení věci a odůvodnění obou rozhodnutí nebylo dostatečné.

S odkazem na výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyjádřil pochybnost, zda není kasační stížnost podána opožděně a uvedl, že navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro její opožděnost, nebo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas (rozsudek byl stěžovateli doručen dne 18. 10. 2004, kasační stížnost byla podána dne 22. 10. 2004 osobně u krajského soudu) a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadený rozsudek krajského soudu Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho úkolem posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Z kasační stížnosti vyplynulo, že stěžovatel uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 pod písm. a) až d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přitom uvádí, že označené písm. c) § 103 odst. 1 s. ř. s. (zmatečnost řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce), s odkazem na stěžovatelem tvrzené skutečnosti, v souzené věci nepřichází v úvahu a Nejvyšší správní soud se tak zabýval toliko naplněním důvodů uvedených v písm. a) b) a d) § 103 odst. 1 s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé

Označené důvody však Nejvyšší správní soud v souzené věci neshledal.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že *cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, stěžovatel podal dne 15. 8. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ze kterého ve vztahu k souzené věci vyplynulo, že ve vlasti byl nucen *vachabisty* rozdávat letáky proti křesťanům, když s nimi přestal spolupracovat, „chtěli jej odvést“, opakovaně jej hledali. Kvůli tomu zanechal studia a odjel do České republiky. O azyl požádal, protože nemá z čeho žít a nemá kde bydlet. Stejně tak z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 12. 11. 2003 vyplynulo, že důvodem odchodu stěžovatele z vlasti bylo pronásledování ze strany *vachabistů*; poté, co s nimi přestal spolupracovat, mu vyhrožovali smrtí. Z protokolu vyplynulo, že stěžovatel se svými problémy neobrátil na domovské orgány. Do České republiky přijel v květnu 2003, měl turistické vízum na 14 dní. Vízum si neprodlužoval, pobýval v České republice nelegálně. Po zadržení policií v srpnu 2003 mu bylo uloženo správní vyhoštění a výjezdní vízum. Protože se nechtěl vrátit domů, tak požádal o azyl.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o nedůvodnosti stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného ve správním řízení. Stěžovatelem uváděné důvody ani podle názoru Nejvyššího správního soudu nesvědčí tomu, že by splňoval podmínky pro udělení azylu. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s názorem krajského soudu, že popisované jednání islamistů nemělo souvislost s příslušností stěžovatele k rase, náboženství, národnosti či určité sociální skupině, jak to předpokládá § 12 písm. b) zákona o azylu (*má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště*), nenaplnovalo ani znaky § 2 odst. 6 tohoto zákona (*za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu*

posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.), když v průběhu správního řízení o problematice vachabismu v Kyrgyzstánu a situaci o dodržování lidských práv bylo zjištěno, že vachabismus je ze strany kyrgyzských státních orgánů chápán jako nežádoucí hrozba politického extremismu z řad islámských konzervativců, proti kterému je třeba zákonnými způsoby bojovat, a právní řád země původu poskytuje občanům právní prostředky k ochraně práv a svobod. Stěžovatel sám výslovně uvedl, že o pomoc a ochranu nepožádal, a nelze tedy dospět k závěru, že mu byla odepřena ochrana země jeho příslušnosti, a tedy ani k tomu, že by poskytnutá ochrana byla neúčinná.

Navíc je třeba uvést, že stěžovatel o azyl požádal až po několikaměsíčním nelegálním pobytu v České republice, a to až poté, co bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Proto Nejvyšší správní soud stěžovateli v uváděných námitkách nepřisvědčil.

Pronásledování, vyhrožování smrtí jsou natolik závažné důvody, u nichž by bylo lze důvodně předpokládat, že stěžovatel vyhledá ochranu u orgánů státu, kde chce požádat o azyl okamžitě po příjezdu na jeho území. Pro podporu svých závěrů odkazuje Nejvyšší správní soud i na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, ve kterém bylo uvedeno, že *žádost o azyl podaná nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti.*

Stěžovatelem uváděné problémy tak nelze ani podle Nejvyšší správní soudu podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu. Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy a údajů uváděných stěžovatelem. Nelze tak přisvědčit uváděným námitkám stran nesprávného právního posouzení, nedostatečně, resp. nesprávně zjištěného stavu věci či vadám řízení před žalovaným správním orgánem či soudem. Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry žalovaného správního orgánu, a dále i krajského soudu, s nimiž se plně ztotožňuje.

Nejvyšší správní soud přezkoumal i tvrzené porušení ustanovení správního řádu, žádné však, s ohledem na výše uvedené, neshledal. Stejně tak neshledal obecně tvrzené porušení § 12, § 14, § 91 zákona o azylu či čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Zástupkyni stěžovatele JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce, byla stanovena odměna za zastupování v celkové výši 2558,50 Kč, a to za dva úkony právní služby po 1000 Kč [převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 1. 2005 - § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a dále náhrada hotových výdajů náležejících k těmto úkonům 2 x 75 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 2150 Kč. Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona o dani z přidané hodnoty. Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 408,50 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2558,50 Kč.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodným požadavek zástupkyně stěžovatele na odměnu za další úkon, a to studium spisu. Uvedený úkon není v advokátním tarifu uveden jako samostatný úkon právní služby. Nejvyšší správní soud má za to, že studium spisu, soudem ustanoveným zástupcem pro řízení o kasační stížnosti ve věci správního soudnictví, je svou povahou úkonem patřícím pod ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Podle uvedeného ustanovení náleží mimosmluvní odměna za první poradu s klientem včetně přípravy a převzetí zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven (i když ze spisu není patrné, že by před sepisem doplnění kasační stížnosti se uskutečnila první porada stěžovatelovy zástupkyně s klientem, tedy se stěžovatelem), je třeba studium spisu, k němuž došlo bezprostředně poté, co ustanovená advokátka obdržela usnesení o svém ustanovení, pokládat za součást přípravy (a převzetí) zastoupení v řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy ve spise není doloženo, že došlo k první poradě s klientem, a dále se zřetelem k samotné délce úkonu - studia spisu, má Nejvyšší správní soud za to, že odměna určená zástupkyni stěžovatele výše uvedená, je zcela přiměřená.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu